

“ЭЛЕКТРОН ПЕДАГОГИКА”НИНГ НАЗАРИЙ АСПЕКТЛАРИ

Севинч Элёр қизи Бахтиёрова

Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти талабаси

АННОТАЦИЯ

Мақолада янги фан “Электрон педагогика”нинг ўзига хос назарий аспекти таҳлил этилган ва тавсиялар берилган.

Калит сўз: электрон, педагогика, инновация, назария, аспект, таълим, тарбия, амалиёт.

THEORETICAL ASPECTS OF ELECTRONIC PEDAGOGY

ABSTRACT

The article analyzes the specific theoretical aspects of the new discipline "Electronic pedagogy" and makes recommendations.

Keywords: electronics, pedagogy, innovation, theory, aspect, education, upbringing, practice.

КИРИШ

Ўзбекистон Республикаси “2022-2026 йилларда халқ таълимини ривожлантириш бўйича Миллий дастури”да барча фанлардан янги авлод ўқув адабиётларини яратиш ва инновацион фан соҳаларини ривожлантириш вазифалари қўйилган [1]. Шу жиҳатдан “Электрон педагогика” Умумий педагогиканинг янги таркибий қисми ва инновацион асосларга таянган ҳамда шаклланиб келаётган янги фан тармоғи сифатида кейинги пайтларда педагог олимларнинг эътиборини торта бошлади. Педагогиканинг янги мазкур йўналиши бўйича янги авлод адабиётлари яратиш долзарб бўлиб турибди. Бу ўринда эътиборингизни ана шу фаннинг энг муҳим назарий аспекти таҳлиliga тортаман.

АДАБИЁТЛАР ТАҲЛИЛИ ВА МЕТОДОЛОГИЯ

1. *Таълим бериш хусусияти.* “Электрон педагогика”нинг бошқа педагогик фанлар қаторида асосий негизини шахсга таълим бериш ташкил этади. Айни пайтда, мазкур фаннинг таълим бериш вазифаси ўзига хос хусусиятларга эгаллиги билан ажралиб туради. Бунда аввало мазкур фан ахборот-коммуникацион

воситаларнинг энг муҳимлари бўлган компьютер, ТВ, радио каби ўқув-техник жиҳозларга таяниши билан ўзига хос хусусиятга эга. Айни пайтда, фаннинг таълим бериш вазифаси ана шу воситалари асосида амалга оширилиши билан педагогик туркумдаги бошқа фанлардан фарқланиб туради. Шу жиҳатдан “Электрон педагогика” фани таълим беришда куйидаги хусусиятларга эгаллиги билан диққатни тортади:

а) билим беришда энг асосий маълумотлар ва хабарларга асосланади, кези билан бу хабарлар ва маълумотларни такомиллаштириб бориш имконияти мавжуд;

б) таълим маълумотларини янги тадқиқотлар, ихтиролар ва кашфиётлар хулосалари асосида мунтазам текшириб боради;

в) таълим беришнинг вақти ва муддати чекланганлиги билан муҳим хусусиятга эгаллиги намоён бўлади, бунда вақт ва муддат омилидан таълим олувчининг унумли фойдаланиши тақозо этилади [2].

Эътибор берилса, мазкур фаннинг таълим бериш вазифаси бутунлай янги хусусиятларга эгаллиги билан муҳим аҳамиятга эга.

2. *Тарбия беришдаги хусусияти.* “Электрон педагогика” фани шахсга тарбия беришдан ўзига хусусиятларга эгаллиги билан кўзга ташланади. Ахборот ва технологияларнинг ривожланиши жараёнида таркиб топаётган мазкур педагогик фан шахс тарбиясига нисбатан мутлақо янгича ёндашувларга асосланиши билан эътиборга молик. Шу жиҳатдан ушбу фаннинг тарбия бериш хусусиятларида куйидагиларга асосланилади:

а) шахснинг тарбияси тарбияга оид махсус тузилган топшириқлар воситасида амалга оширилади, бунда топшириқ олувчи уни бажариш жараёнида ахлоқий фазилатларни, тарбиявий муносабатларни ва хатти-харакат кўникмаларини ўзлаштиради;

б) тарбияда шахсни фаоллаштирувчи вазифанинг устувор билиниши, бунда тарбия олувчи шахс турли топшириқлар, тестлар ва мустақил таълим воситалари асосида мунтазам фаоллаштириб борилади, унинг фаоллигига кўра тарбияланганлик даражаси баҳоланади;

в) тарбиявий тадбирларнинг мунтазам янгиланиб бориши, бунда ахборот-коммуникацион воситалар имкониятлари асосида тарбия тадбирлари изчил равишда янги эҳтиёжлар, заруриятлар ва талаблар асосида тезкор равишда янгиланиб боради, асосий эътибор тарбиявий тадбирларнинг ўз вақтида ва тезкор равишда таъсир кучига эга бўлишига қаратилади.

Диққат қилинса, бу инновацион фан тарбия бериш масаласида ҳам бутунлай янги асосларга таянади ва аста-секин унинг бу борадаги объекти аниқлашиб бормоқда.

3. *Ўзлаштириш амалиёти.* “Электрон педагогика” шахсга, умуман таълим олувчиларга таълим ва тарбия бериш масаласида инновацион ёндашувга эга эканлиги туфайли мазкур масалалар бўйича ўзлаштириш амалиётига ҳам асосий эътиборни қаратади. Шу жиҳатдан ушбу фаннинг ўзлаштириш амалиёти хусусиятларини қуйидагилар муҳим ўрин тутди:

а) таълим олувчининг таълим ва тарбия соҳасида кўникма ҳосил қилганлик даражаси;

б) шахснинг (кўп ҳолларда педагогнинг) “Электрон педагогика” нинг таълим-тарбия назарияси асосларини билиш даражаси;

в) шахснинг “Электрон педагогика” асосида таълим ва тарбиянинг кутилган самарадорлигига эришганлик даражаси.

ХУЛОСА

Мана шу мезонлар асосида таълим олувчиларнинг ушбу фан бўйича ўзлаштирганлик даражаси баҳоланади ва уларнинг ўзлаштириш даражасини ривожлантириш йўналишлари бегиланади.

Эътибор берилса, “Электрон педагогика”нинг назарий аспекти Умумий педагогика асосларига таянса-да, лекин мазмун жиҳатидан ўзининг ёндашувлари ва хусусиятларига эгадир. Шу жиҳатдан таълим, тарбия ва ўзлаштирганлик амалиёти масалаларига мазкур инновацион фаннинг объекти илмий-тадқиқотлар, амалий кузатишлар ва тажрибалар асосида ривожланиб бораётганлигини эслатиб ўтиш жоиз [3].

Шундай қилиб бугунги кунда олий педагогик таълим жараёнида инновацион фан “Электрон педагогика”нинг назарий масалаларини тадқиқ этиш, бу борадаги янгича ёндашувларни тизимлаштириш ва тавсиялар мажмуини ишлаб чиқиш муҳим аҳамиятга эга.

REFERENCES

1. Ўзбекистон Республикаси “2022-2026 йилларда халқ таълимини ривожлантириш бўйича Миллий дастури”. // www.ziyonet.uz
2. Сборник материалов для электронных учебных литературы. –Москва, 2007
3. Мардонов Ш.Қ. Педагогика фанидан ўқитишнинг электрон модулли дидактик таъминотини ишлаб чиқиш технологияси. – Тошкент, 2021

